

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums Nr. [1/41](#)

Rīgā 2022. gada 28. novembrī (prot. Nr. 52, 1. p.)

Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika

Izdota saskaņā ar [Elektroenerģijas tirgus likuma 20. panta pirmo daļu](#) un likuma "[Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem](#)" [9. panta pirmās daļas 2. punktu](#) un [25. panta pirmo daļu](#)

1. Vispārīgie jautājumi

1. Elektroenerģijas sadales sistēmas (turpmāk – sadales sistēma) pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika (turpmāk – metodika) nosaka kārtību, kādā aprēķina un nosaka sadales sistēmas pakalpojumu tarifus (turpmāk – tarifi).

2. Metodikā lietoti šādi termini un mērvienības:

2.1. **atļautie ieņēmumi** – ieņēmumi, kuri sedz ar sadales sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas un kurus sadales sistēmas operators ir tiesīgs saņemt konkrētā regulatīvajā periodā;

2.2. **diferencētie tarifi** – specifiski, elektroenerģijas gada patēriņa, atļautās slodzes apjomam vai citam diferencēšanas kritērijam atbilstoši sadales sistēmas pakalpojumu tarifi, pēc kuriem par sadales sistēmas pakalpojumiem norēķinās sadales sistēmas lietotāji, tostarp elektroenerģijas ražotāji;

2.3. **elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām** – sadales sistēmas operatora darbības tehnoloģisko procesu nodrošināšanai izlietotā elektroenerģija;

2.4. **elektroenerģijas zudumi** – sadales sistēmai pievadītā un no sadales sistēmas aizvadītā elektroenerģijas daudzuma starpība attiecīgā laika periodā, neskaitot elektroenerģijas patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām;

2.5. **izmaksas** – sadales sistēmas operatora tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas izmaksas, kas nepieciešamas efektīvai sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai;

2.6. **izmaksu virzītājs** – faktors, kas sasaista izmaksu elementus, pamatojoties uz cēloņsakarību;

2.7. **plānotie ieņēmumi** – uz tarifu periodu attiecināta atļauto ieņēmumu daļa;

2.8. **regulatīvais periods** – laika periods, kuram nosaka atļautos ieņēmumus;

2.9. **regulatīvais rēķins** – rēķins, kurā ietver nepietiekami vai pārmērīgi atgūtos sadales sistēmas pakalpojumu ieņēmumus un šajā metodikā noteikto plānoto un faktisko izmaksu atšķirību;

2.10. **tarifu periods** – laika periods, kurā ir piemērojami diferencētie tarifi.

3. Saskaņā ar šo metodiku aprēķinātie tarifi ietver arī uz konkrētu sadales sistēmas lietotāju attiecinātās pārvades sistēmas izmaksas, kas nodrošina lietotājiem, kuriem ir pieeja sadales sistēmai, arī pārvades sistēmas pakalpojumu izmantošanu.

4. Regulatīvā perioda ilgums ir no diviem līdz pieciem gadiem. Tarifu perioda ilgums ir viens gads. Iesniedzot tarifu projektu, sadales sistēmas operators iesniedz pamatojumu tarifu aprēķinā izmantotajam regulatīvajam periodam un nepieciešamības gadījumā – tarifu periodam. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – regulators) ar lēmumu nosaka regulatīvo periodu un var lemt par tarifu perioda pagarināšanu.

5. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, uz katru no tarifu periodiem tiek attiecināta vienāda atļauto ieņēmumu daļa. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi un kāds no tarifu

periodiem ir garāks, **vai īsāks** par vienu gadu, tad uz katru tarifu periodu attiecināmais atļauto ieņēmumu apmērs tiek noteikts proporcionāli tarifu perioda ilgumam. Plānotie ieņēmumi nemainās, izņemot, ja mainās uz tarifu periodu attiecināmie ieņēmumi šīs metodikas 3.2.nodaļā minētajos gadījumos, **kā arī, ja atbilstoši regulatora lēmumam mainās tarifu periodu skaits un ilgums.**

6. Sadales sistēmas operators lieto ar regulatoru saskaņotu izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus, tajā skaitā kapitāla izmaksu attiecināšanas metodi, un ieviešanu iesniedz regulatoram vismaz trīs mēnešus pirms tarifu projekta iesniegšanas. Sadales sistēmas operators atbilstoši sniegtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem veido tādu izmaksu un to attiecināšanas uzskaiti, kas dod skaidru un nepārprotamu priekšstatu par izmaksu izmaiņām.

7. Nosakot transportētās elektroenerģijas daudzuma prognozes novirzi, sadales sistēmas operators tajā neieskaita elektroenerģijas daudzumu, kas piegādāts lietotājiem, attiecībā uz kuriem sadales sistēmas operators ir piemērojis efektīvas atļautās slodzes izmantošanas nosacījumus atbilstoši regulatora noteikumiem par efektīvas atļautās slodzes izmantošanas nosacījumiem.

8. Sadales sistēmas operators precīzi un pārskatāmi atspoguļo sadales sistēmas pakalpojumu izmaksas tūkstošos *euro* [tūkst. EUR] ar precizitāti līdz vienai zīmei aiz komata un elektroenerģijas daudzumu veselos skaitļos kilovatstundās [kWh].

2. Sadales sistēmas elektroenerģijas bilance

9. Ja sadales sistēmas operators izmaksu attiecināšanu pa sprieguma pakāpēm veic saskaņā ar šīs metodikas 36.punktu, tad sadales sistēmas operatora elektroenerģijas bilance ir sadales sistēmai no pārvades sistēmas pievadītā elektroenerģijas daudzuma atbilstība lietotājiem piegādātajam elektroenerģijas daudzumam un tehnoloģiskām vajadzībām un elektroenerģijas zudumu segšanai nepieciešamajam elektroenerģijas daudzumam. Elektroenerģijas bilanci nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{SSOnod\ liet} = E_{PSOpārv\ sso} + E_{SSO} - E_{SSOzud} - E_{SSOtehn} ,$$

kur

$E_{SSOnod\ liet}$ – prognozējamais uz elektrotietaišu piederības robežas visiem lietotājiem piegādātais elektroenerģijas daudzums [kWh];

$E_{PSOpārv\ sso}$ – prognozējamais sadales sistēmai no pārvades sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh];

E_{SSO} – prognozējamais sadales sistēmas operatoram no citas sadales sistēmas operatora pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh];

E_{SSOzud} – sadales sistēmas elektroenerģijas zudumi, neņemot vērā elektroenerģijas zudumu apjomu, kas radies no elektroenerģijas neto norēķinu sistēmas darbības [kWh];

$E_{SSOtehn}$ – elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh].

10. Ja sadales sistēmas operators izmaksu attiecināšanu pa sprieguma pakāpēm veic saskaņā ar šīs metodikas 36.punktu, tad lietotājiem nodoto elektroenerģiju sadala pa šādām sprieguma pakāpēm:

$$E_{SSOnod\ liet} = E_{SSOnod\ liet\ 6-20\ kV\ kopn} + E_{SSOnod\ liet\ 6-20\ kV\ līn} + E_{SSOnod\ liet\ 0,4\ kV\ kopn} + E_{SSOnod\ liet\ 0,4\ kV\ līn} ,$$

kur:

$E_{SSOnod\ liet\ (6-20\ kV\ kopn, 6-20kV\ līn, 0,4kV\ kopn, 0,4kV\ līn)}$ – prognozētais no 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēm, 6-20 kV sadales punktiem, 6-20 kV līnijām, 6-20/0,4 kV transformatoru punktiem un 0,4 kV līnijām lietotājiem nodotās elektroenerģijas daudzums [kWh].

11. Ja sadales sistēmas operators izmaksu attiecināšanu pa sprieguma pakāpēm veic saskaņā ar šīs metodikas 46.punktu, tad sadales sistēmas operatora elektroenerģijas bilanci veido sadales sistēmai no pārvades sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums un

Komentēja [ST1]: Šis papildinājums ir nepieciešams, lai korekti sarēķinātu regulatīvo rēķinu par tarifa periodu, kas būs 6 mēnešus ilgs.

Bez šī punkta nav metodiski nostiprināts atļauto (plānoto) ieņēmumu aprēķināšanas princips tarifu gadam, kas sāks par 6 mēnešiem. Tas svarīgi regulatīvā rēķina aprēķināšanai

Komentēja [ST2]: Aktuālajā situācijā mainās tarifu periodu skaits regulatīvajā periodā. Un tas arī ir iemesls, kādēļ izmainījās atļautie ieņēmumi pirmajā periodā. Četru periodu vietā parādās 5 periodi.

Atbilstoši metodikas 4.punktam, Regulators var pieņemt lēmumu par tarifa perioda izmaiņām.

22.maija lēmumā bija informācija, kādi ir katra tarifu perioda plānotie ieņēmumi. Ar pirmā tarifu perioda termiņa samazināšanu, mainās arī plānotie ieņēmumi 1. un 2. tarifu periodam.

elektroenerģijas ražotāju, kuru elektroietais pieslēgtas sadales sistēmai, saražotais elektroenerģijas daudzums, kas atbilst lietotājiem piegādātajam elektroenerģijas daudzumam un tehnoloģiskām vajadzībām, un elektroenerģijas zudumu segšanai nepieciešamajam elektroenerģijas daudzumam. Elektroenerģijas bilanci aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{SSO\text{nod liet}} = E_{PSO\text{ pārv SSO}} + E_{SSO} + E_{SSO\text{piesl}} - E_{SSO\text{zud}} - E_{SSO\text{tehn}} - E_{SSO\text{nod PSO}} - E_{SSO\text{nodSSO}},$$

kur

$E_{SSO\text{ piesl}}$ – prognozējamais elektroenerģijas ražotāju, kuru elektroietais pieslēgtas sadales sistēmai, saražotais elektroenerģijas daudzums [kWh];

$E_{SSO\text{nod PSO}}$ – prognozējamais uz pārvades sistēmu transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh];

$E_{SSO\text{nod SSO}}$ – prognozējamais citam sadales sistēmas operatoram transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh].

3. Atļauto ieņēmumu noteikšana

12. Atļautie ieņēmumi sedz tarifu aprēķinā iekļautās izmaksas, kas sastāv no kapitāla izmaksām, ekspluatācijas izmaksām, nodokļiem, izmaksu apmēra, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, un ieņēmumu korekcijas:

$$A_{SSO} = I_{SSO} = I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod} - I_{SSO\text{ef}} - I_{kor},$$

kur:

A_{SSO} – atļautie ieņēmumi [EUR];

I_{SSO} – tarifu aprēķinā iekļautās izmaksas [EUR];

I_{kap} – kapitāla izmaksas [EUR];

I_{ekspl} – ekspluatācijas izmaksas [EUR];

I_{nod} – nodokļu izmaksas [EUR];

$I_{SSO\text{ef}}$ – izmaksu apmērs, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti [EUR];

I_{kor} – ieņēmumu korekcija, kas saistīta ar iepriekšējā regulatīvā perioda izmaksu un ieņēmumu prognožu novirzēm [EUR].

13. Sadales sistēmas operators aprēķina un iesniedz regulatoram izmaksu efektivitātes koeficientu. Izmaksu efektivitātes koeficientu piemēro sadales sistēmas pakalpojumu izmaksām, lai noteiktu šo izmaksu apmēru, kāds sadales sistēmas operatoram jāsamazina līdz nākamajam regulatīvā perioda sākumam un kāds tiks piemērots tarifu noteikšanā nākamajā regulatīvajā periodā. Sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu apmēru, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, nosaka, izmantojot šādu formulu:

$$I_{SSO\text{ef}} = (I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod}) \times K_{ef},$$

kur:

K_{ef} – izmaksu efektivitātes koeficients.

14. Ja tarifu periods ir garāks par gadu, uz katru tarifu periodu tiek attiecināts vienāds sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu apmērs, kāds sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti. Pēc sadales sistēmas operatora pamatota lūguma regulators var atļaut piemērot atšķirīgu sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu apmēru, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, attiecināšanai uz katru tarifu periodu regulatīvā perioda ietvaros.

15. Ja sadales sistēmas operators sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai izmanto nomātus aktīvus, uz tarifu attiecināmā nomas maksa nedrīkst pārsniegt pamatotu nomas maksas apmēru. Pamatotas nomas maksas aprēķinā ietverto kapitāla atdevi iznomātājam, kurš ir saistītais komersants (valdošais uzņēmums vai atkarīgā sabiedrība [Koncernu likuma](#) izpratnē), nosaka, izmantojot kapitāla atdeves likmi atbilstoši šai metodikai.

16. Kapitāla izmaksu un to sastāvdaļu uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku.

17. Nekustamā īpašuma nodokli aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem tikai no regulējamo aktīvu bāzes sastāvā iekļautiem aktīviem un aktīviem, kas ierīkoti par trešo pušu līdzekļiem.

3.1. Eksploatācijas izmaksas

18. Sadales sistēmas eksploatācijas izmaksas aprēķina:

18.1. ja sadales sistēmas operatora elektroietaisies ir tieši pieslēgtas pārvades sistēmai:

$$I_{\text{ekspl}} = I_{\text{PSO}} + I_{\text{tehn proc}} + I_{\text{pers}} + I_{\text{rem}} + I_{\text{saimn}},$$

kur:

I_{PSO} – konkrēta sadales sistēmas operatora pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas [EUR];

$I_{\text{tehn proc}}$ – elektroenerģijas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksas [EUR];

I_{pers} – personāla un sociālās izmaksas [EUR];

I_{rem} – kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto eksploatācijas remontu izmaksas [EUR];

I_{saimn} – pārējās saimnieciskās darbības izmaksas [EUR];

18.2. ja sadales sistēmas operatora elektroietaisies ir pieslēgtas citai sadales sistēmai:

$$I_{\text{ekspl}} = I_{\text{sad}} + I_{\text{tehn proc}} + I_{\text{pers}} + I_{\text{rem}} + I_{\text{saimn}},$$

kur:

I_{sad} – konkrēta sadales sistēmas operatora citas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksas [EUR].

19. Pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksas nosaka saskaņā ar pārvades sistēmas diferencētajiem tarifiem atbilstoši lietotāja elektroietaisies piederības robežai, ņemot vērā pārvades sistēmas lietotāja pieslēguma vai sistēmas pakalpojuma līgumā noteikto tehnisko jaudu un pārvadīto elektroenerģijas daudzumu attiecīgā laika periodā un aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{PSO}} = I_{\text{PSOfiksētās}} + I_{\text{PSOmainīgās}},$$

kur:

$I_{\text{PSOfiksētās}}$ – konkrēta sadales sistēmas operatora pārvades sistēmas pakalpojumu fiksētās izmaksas [EUR];

$I_{\text{PSOmainīgās}}$ – konkrēta sadales sistēmas operatora pārvades sistēmas pakalpojumu mainīgās izmaksas [EUR].

20. Citas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksas nosaka saskaņā ar cita sadales sistēmas operatora diferencētajiem tarifiem atbilstoši lietotāja elektroietaisies piederības robežai, ņemot vērā lietotājam prognozētās atļautās jaudas un pārvadīto elektroenerģijas daudzumu attiecīgā laika periodā, un aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{sad}} = I_{\text{sad fiksētās}} + I_{\text{sad mainīgās}},$$

kur:

$I_{\text{sad fiksētās}}$ – konkrēta sadales sistēmas operatora cita sadales sistēmas pakalpojumu fiksētās izmaksas [EUR];

$I_{\text{sad mainīgās}}$ – konkrēta sadales sistēmas operatora cita sadales sistēmas pakalpojumu mainīgās izmaksas [EUR].

21. Tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un elektroenerģijas zudumu izmaksas aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{tehn proc}} = (E_{\text{tehn}} + E_{\text{zud}}) \times C_{\text{zud SSO}},$$

kur:

E_{zud} – prognozētie elektroenerģijas zudumi sadales sistēmā [kWh];

E_{tehn} – prognozētais elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh];

$C_{\text{zud SSO}}$ – prognozētā vidējā elektroenerģijas zudumu cena [EUR/kWh].

22. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā ar [Darba likumu](#) un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

23. Īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas, darbu, kuri nepieciešami sadales sistēmas operatora grāmatvedības bilancē esošo un nomāto elektroenerģijas sadales aktīvu un administrēšanas aktīvu pamatlīdzekļu (ēku, būvju, iekārtu u.c.) uzturēšanai darba kārtībā un saglabāšanai un kurus veic citi komersanti, izmaksas noraksta un iegrāmato pārskata periodā, kurā tās radušās. Šajā pozīcijā iekļauj krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas atbilstoši plānotajam krājumu aprites ciklam, piemērojot sadales sistēmas operatora faktisko aizņēmuma likmi. Krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas tiek novērtētas, ņemot vērā nepārtrauktu un drošības prasībām atbilstošu sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo krājumu apjomu. Ja faktiskā aizņēmuma likme, ko piemēro krājumu finansēšanas izmaksu novērtēšanai, pārsniedz pēdējo sešu mēnešu vidējo Latvijas Bankas publicēto nefinanšu sabiedrībām izsniegto īstermiņa kredītu (*euro*) mainīgo procentu likmi (jaunajiem darījumiem) atbilstoši krājumu apjomiem, krājumu uzturēšanas finansēšanas izmaksas tiek novērtētas, piemērojot pēdējo sešu mēnešu vidējo Latvijas Bankas publicēto nefinanšu sabiedrībām izsniegto īstermiņa kredītu (*euro*) mainīgo procentu likmi (jaunajiem darījumiem) atbilstoši krājumu apjomiem. Šajā pozīcijā neuzskaita ar kapitalizētu remontu un jaunu pamatlīdzekļu izveidi saistītās izmaksas un to veikšanai uzturēto krājumu finansēšanas izmaksas.

24. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas ir ar sadales sistēmas operatora saimniecisko darbību saistītās izmaksas, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanu, un nav iekļautas citās izmaksu pozīcijās.

3.2. Ieņēmumu un lietotājiem nodotās elektroenerģijas daudzuma korekcija

25. Sadales sistēmas operators izveido regulatīvo rēķinu, kurā atbilstoši šīs metodikas [26.](#), [27.](#), [31.](#), [32.](#) un [33.punktam](#) uzskaita starpību starp atļautajiem (plānotajiem) un faktiskajiem ieņēmumiem un starpību starp plānotajām un faktiskajām [izmaksām, kā arī hem vērā atbilstoši 26.9 apakšpunktam uzskaitīto paredzamo nākamo tarifu periodu izmaksu starpību –izmaksām,](#) un kura atlikumu attiecina uz nākamajiem tarifu un regulatīvajiem periodiem atbilstoši šīs metodikas [29.](#) un [34.punktam](#). Uzsākot jaunu regulatīvo periodu, regulatīvā rēķina atlikums tiek noteikts vienāds ar nulli *euro*.

26. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita:

Komentēja [ST3]: Gatavojot tarifu projektu, operatora izmaksas tiek balstītas uz noteiktām izmaksu prognozēm visam regulatīvajam periodam. Ņemot vērā, ka regulatīvā perioda ietvaros operators pārslēdz dažādus pakalpojumu līgumus vai mainās ārējās (operatora neietekmējamās) izmaksas, kā rezultātā operators gūst precīzāku informāciju par sagaidāmajām izmaksām tuvākajos tarifa periodos, šīs prognozētās izmaksu izmaiņas operators operatīvi varētu ņemt vērā regulatīvā rēķina pārsatīšanas brīdī, ja izmaksas ir lejupvērstas un var dot tarifa samazinājumu lietotājiem. Piemēram, ja regulatīvā rēķina aprēķināšanas brīdī sadales sistēmas pakalpojuma izmaksas vai piemēram ir noslēgts pakalpojumu līgums, kas nodrošina zemākas izmaksas kādā izmaksu postenī, attiecībā pret tarifu projekta plānotajām, tad šo izmaksu novirzi varētu ņemt vērā jau nosakot tarifu nākamajam regulatīvajam periodam. Regulatīvā rēķina izmaksu uzskaitē šo pozīciju varētu izdalīt kā atsevišķu uzskaites pozīciju, kas būtu plānoto izmaksu prognozētā pamatotā novirze, dēļ pakalpojuma cenu izmaiņām (nesaistīta ar apjomu izmaiņām).

26.1. starpību starp faktiskajiem (prognozētajiem) un plānotajiem ieņēmumiem tarifu periodā, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem;

26.2. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām elektroenerģijas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksām, ko nosaka, ņemot vērā faktisko elektroenerģijas cenu noslēgtajos tarifu perioda mēnešos un aprēķina brīdī prognozēto elektroenerģijas cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot elektroenerģijas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksu starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo elektroenerģijas zudumu apmēru. Sadales sistēmas operatoram ir tiesības ņemt vērā elektroenerģijas zudumu daudzumu faktiskajā apmērā, ja sadales sistēmas operators iesniedz attiecīgu pamatojumu un daudzuma izmaiņas ir saistītas ar tehnoloģisko procesu nodrošināšanu;

26.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi:

$$IIP_{t,pr} = ((I_{pers,t} + I_{rem,t} + I_{saimn,t}) - I_{ne,t}) \times (PCI_{pl} - PCI_{pr}),$$

kur:

$IIP_{t,pr}$ – prognozētā starpība starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozētās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

$I_{pers,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla un sociālās izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot inflācijas prognozi, un attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

$I_{rem,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās tīrības uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

$I_{saimn,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

$I_{ne,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās ekspluatācijas izmaksas, kuras attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu un uz kurām inflācijas radītas izmaksu izmaiņas regulatīvajā periodā nav plānotas [EUR];

PCI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotā plānotā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];

PCI_{pr} – prognozētā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];

26.4. starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi:

$$PIP_{t,pr} = I_{pers,BAI,t} \times (BAI_{pl} - BAI_{pr}),$$

kur:

$PIP_{t,pr}$ – prognozētā starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

$I_{pers,BAI,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās personāla izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotais plānotais kumulatīvais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

BAI_{pr} – prognozētais kumulatīvais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

26.5. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksām, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem, neņemot vērā atļautās elektroenerģijas jaudas izmaiņas tarifu periodā;

26.6. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām sadales sistēmas operatora citas sadales sistēmas pakalpojumu izmaksām, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem, neņemot vērā atļautās elektroenerģijas jaudas izmaiņas tarifu periodā;

26.7. pamatotās faktiskās neparedzētās izmaksas ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ, kas radušās attiecīgā regulatīvā perioda iepriekšējā vai esošajā tarifu periodā un nav atgūstamas citādi;

26.8. starpību starp šīs metodikas 26.1., 26.2., 26.3., 26.4., 26.5., 26.6. un 26.7.apakšpunktā minētajām faktiskajām un prognozētajām izmaksām un ieņēmumiem par iepriekšējā tarifu perioda mēnešiem, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējo tarifu perioda mēnešiem, par kuriem, veicot regulatīvā rēķina aprēķinu iepriekšējā tarifu periodā, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējā tarifu periodā, tika izmantotas izmaksu prognozes;

26.9 paredzamo nākamo tarifu periodu izmaksu starpību, ko nosaka kā izmaksu starpību starp tarifu projektā plānotajām nākamo tarifu periodu izmaksām un regulatīvā rēķina sagatavošanas brīdī prognozējamām nākamo tarifu periodu izmaksām elektroenerģijas zudumu un tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas izmaksu pozīcijā un pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu pozīcijā.

27. Šīs metodikas 26.punktā minētā starpība tiek noteikta uz šādu periodu:

27.1. šīs metodikas 26.1., 26.2., 26.3., 26.4., 26.5. un 26.6.apakšpunktā minētā starpība tiek noteikta uz tarifu perioda pēdējo dienu;

27.2. šīs metodikas 26.7.apakšpunktā minētās izmaksas tiek noteiktas uz aprēķinu iesniegšanas brīdi;

27.3. šīs metodikas 26.8.apakšpunktā minētās izmaksas tiek noteiktas uz iepriekšējā tarifu perioda, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda, pēdējā tarifu perioda pēdējo dienu.

28. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā četrus mēnešus un divas nedēļas pirms tarifu perioda beigām iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu, kas noteikts atbilstoši šīs metodikas 26. un 27.punktam.

29. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, šīs metodikas 53. un 54.punktā noteikto uz tarifu periodu attiecināmo ieņēmumu korekcijas daļu uz nākamo tarifu periodu nosaka šādi:

29.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, sadales sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un palielināt šīs metodikas 53. un 54.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ievērojot šādus nosacījumus:

29.1.1. regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām;

29.1.2. šīs metodikas 53. un 54.punktā minētā uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa nepārsniedz trīs procentus no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Trīs procentu ierobežojums neattiecas uz izmaksu

Komentēja [ST4]: Komentārs/pamatojums pie grozījumiem 25.punktā.

starpību, kas veidojas elektroenerģijas zudumu un tehnoloģisko izmaksu noviržu rezultātā, ja vidējā faktiskā elektroenerģijas cena attiecīgajā tarifu periodā bijusi par septiņiem vai vairāk *euro/MWh* lielāka nekā plānotā elektroenerģijas cena;

29.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un samazināt šīs metodikas [53.](#) un [54.punktā](#) noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ja regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām;

29.3. regulatīvā rēķina atlikumu, kas netiek attiecināts uz nākamo tarifu periodu atbilstoši šīs metodikas [29.1.](#) vai [29.2.](#) apakšpunktam, sadales sistēmas operators ņem vērā, nosakot uz tarifu periodu attiecināmo ieņēmumu korekcijas daļu uz aiznākamo tarifu periodu vai nākamo regulatīvo periodu.

30. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, tad, piemērojot šīs metodikas [29.punktā](#) noteikto plānoto ieņēmumu korekciju uz nākamo tarifu periodu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības veikt lietotājiem nodotā elektroenerģijas daudzuma [un lietotājiem atļautās patēriņa jaudu jaudas](#) korekciju. Koriģēto lietotājiem nodoto elektroenerģijas daudzumu nosaka atbilstoši [trīs iepriekšējo kalendāro gadu gada vidējam lietotāju patēriņam](#), ņemot vērā sistēmas lietotāju tīklā nodotās un no tīkla saņemtās elektroenerģijas daudzuma izmaiņas regulatīvajā periodā, un atļautajām patēriņa jaudām, ņemot vērā sistēmas lietotāju atļauto patēriņa jaudu izmaiņas regulatīvajā periodā. Būtisku sistēmas lietotāju paradumu izmaiņu gadījumā sadales sistēmas operators, to pamatojot, var papildus koriģēt elektroenerģijas daudzuma apmēru, kas nepārsniedz ~~trīs~~ [sešus](#) procentus. Ja būtisku sistēmas lietotāju paradumu maiņas dēļ plānots veikt elektroenerģijas daudzuma korekciju, sadales sistēmas operators iesniedz regulatoram precizētu elektroenerģijas daudzuma prognozi ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms šīs metodikas [62.punktā](#) noteiktās atļaujas izmantošanas.

31. Sadales sistēmas operators līdz ar jauna tarifu projekta iesniegšanu iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu. Nosakot regulatīvā rēķina atlikumu, sadales sistēmas operators uzskaita:

31.1. līdz tarifu projekta iesniegšanai uz plānotajiem ieņēmumiem neattiecināto regulatīvā rēķina atlikumu, kas uzskaitīts saskaņā ar šīs metodikas [26.](#) un [27.punktu](#);

31.2. izmaksu ietaupījumu pa izmaksu grupām, kas noteikts kā starpība starp faktiskajām izmaksām un atbilstošajā regulatīvajā periodā plānotajām izmaksām, tām izmaksu grupām, kuru faktiskās izmaksas regulatīvā perioda laikā bijušas mazākas par plānotajām un kuras nav ieskaitītas regulatīvajā rēķinā saskaņā ar šīs metodikas [26.](#) un [27.punktu](#);

31.3. kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas noteiktajos gadījumos kapitāla izmaksu pieaugumu pa izmaksu grupām, kas noteikts kā starpība starp faktiskajām izmaksām un atbilstošajā regulatīvajā periodā plānotajām izmaksām, kuru faktiskās izmaksas regulatīvā perioda laikā bijušas lielākas par plānotajām.

32. Ja sadales sistēmas operators regulatīvā perioda laikā īstenoja efektivitātes uzlabošanas pasākumus un saskaņā ar tiem iepriekšējā regulatīvā perioda tarifu projekta aprēķinā ņēma vērā šīs metodikas [13.punktā](#) minēto izmaksu efektivitātes koeficientu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības samazināt šīs metodikas [31.punktā](#) minētajā kārtībā noteikto regulatīvā rēķina atlikumu par apmēru, kas nepārsniedz 50% no faktiskā izmaksu ietaupījuma, kurš noteikts, ņemot vērā ar efektivitātes uzlabošanas pasākumiem saistītās papildu izmaksas un gūto izmaksu ietaupījumu.

Komentēja [ST5]: Būtiskās sadalītās elektroenerģijas apjoma izmaiņas iepriekšējos gados sarežģī iespēju nonākt pie objektīvākās patēriņa apjoma prognozes 2024.gadam. 2023.gada apjomi liek pārskatīt apjoma prognozi nākamajam gadam. Notikušas būtiskas turbulences elektroapgādes sektorā ar sprādzienveidīgu pašpatēriņa ražošanas jaudu attīstību pēdējo 2 gadu laikā, kas būtiski ietekmē sadalītās eelektroenerģijas apjomu, tas it īpaši atspoguļojas 2023.g. rādītājos.

Mainot kritēriju uz 6%, visticamāk spētu sasniegt šī brīža prognozes par nākamā gada sadalītās enerģijas apjomu.

Sadalītā elektroenerģija

GWh

20216 470

20226 242

2023 9M fakts + 3M progn.5 985

Vidējais 3 gados:6 232

2024.g. budžetā5 982

Izmaiņas: -4.0%

33. Šīs metodikas 31. un 32.punktā minētie lielumi tiek noteikti uz attiecīgā regulatīvā perioda pēdējā tarifu perioda pēdējo dienu.

34. Šīs metodikas 12.punktā noteikto atļauto ieņēmumu korekciju nākamajam regulatīvajam periodam nosaka šādi:

34.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, sadales sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu pilnā vai daļējā apmērā uz nākamo regulatīvo periodu, attiecīgi palielinot šīs metodikas 12.punktā noteiktos atļautos ieņēmumus nākamajam regulatīvajam periodam;

34.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo regulatīvo periodu un samazināt šīs metodikas 12.punktā noteiktos atļautos ieņēmumus.

4. Sadales sistēmas operatora atļautie ieņēmumi pa sprieguma pakāpēm

35. Ja sadales sistēmas operators, iesniedzot tarifu projektu, pamatotu apsvērumu dēļ nav piedāvājis noteikt cita veida sadalījumu sprieguma pakāpēs, sadales sistēmas operators gūst atļautos ieņēmumus, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus četrās dažādās sprieguma pakāpēs, un aprēķina diferencētos tarifus katrai no sprieguma pakāpēm:

35.1. 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnes;

35.2. 6-20kV sadales punktiem, 6-20kV līnijām;

35.3. 6-20/0,4kV transformatoru 0,4kV kopnes;

35.4. zemsprieguma 0,4kV līnijas.

36. Sadales sistēmas operators atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm nosaka saskaņā ar šīs metodikas 37. līdz 45.punktā minēto.

37. Sadales sistēmas operatora atļautos ieņēmumus nosaka vienādā apmērā ar izmaksām, kas attiecināmas uz regulatīvo periodu un iekļaujamas tarifu aprēķinā. Atļautos ieņēmumus sadales sistēmas operators atgūst, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus par tarifiem, kurus veido fiksētā un mainīgā daļa. Atļautos ieņēmumus no minētajiem pakalpojumiem sadales sistēmas operators nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{SSO} = AI_{6-20kVkopn} + AI_{6-20kVlīn} + AI_{0,4kVkopn} + AI_{0,4kVlīn} ,$$

kur

$AI_{(6-20kV kopn, 6-20kV līn, 0,4kV kopn, 0,4kV līn)}$ – atļautie ieņēmumi atbilstoši no 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēm, 110/6-20 kV transformatoru 6-20kV līnijām, 6-20/0,4 kV transformatoru kopnēm un 0,4 kV līnijām.

38. Sadales sistēmas operators veic uz izmaksu virzītājiem pamatotu izmaksu attiecināšanu uz katru sprieguma pakāpi saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{SSO} = I_{6-20kVkopn} + I_{6-20kVlīn} + I_{0,4kVkopn} + I_{0,4kVlīn} ,$$

kur:

$I_{(6-20kVkopn, 6-20kVlīn, 0,4kVkopn, 0,4kVlīn)}$ – izmaksas, kas attiecināmas uz 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēm, 6-20kV sadales punktiem, 6-20kV līnijām, 6-20/0,4 kV transformatoru punktiem un 0,4 kV līnijām [EUR].

39. Atļautos ieņēmumus no 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēm nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{6-20kV\ kopn} = I_{6-20kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn}}{E_{SSO\ nod\ liet}}$$

40. Atļautos ieņēmumus no 6-20kV sadales punktiem, 6-20kV līnijām nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{6-20kV\ līn} = I_{6-20kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 6-20kV\ līn}}{E_{SSO\ nod\ liet}} + I_{6-20kV\ līn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 6-20\ kV\ līn}}{E_{SSO\ nod\ liet} - E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn}}$$

41. Atļautos ieņēmumus no 6-20/0,4kV transformatoru 0,4kV kopnēm nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{0,4kV\ kopn} = I_{6-20kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet0,4kV\ kopn}}{E_{SSO\ nod\ liet}} + I_{6-20kV\ līn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 0,4\ kV\ kopn}}{E_{SSO\ nod\ liet} - E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn}} + I_{0,4kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 0,4\ kV\ kopn}}{E_{SSO\ nod\ liet} - E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn} - E_{SSO\ nod\ liet\ 6-20\ kV\ līn}}$$

42. Atļautos ieņēmumus no zemsprieguma 0,4kV līnijām nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{0,4kV\ līn} = I_{6-20kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 0,4kV\ līn}}{E_{SSO\ nod\ liet}} + I_{6-20kV\ līn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 0,4\ kV\ līn}}{E_{SSO\ nod\ liet} - E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn}} + I_{0,4kV\ kopn} \times \frac{E_{SSO\ nod\ liet\ 0,4\ kV\ līn}}{E_{SSO\ nod\ liet} - E_{SSO\ nod\ liet6-20kV\ kopn} - E_{SSO\ nod\ liet\ 6-20\ kV\ līn}}$$

43. Sadales sistēmas operatora atļautos ieņēmumus nosaka vienādā apmērā ar izmaksām, kas attiecināmas uz regulatīvo periodu un iekļaujamas tarifu aprēķinā. Atļautos ieņēmumus sadales sistēmas operators atgūst, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus par tarifiem, kurus veido fiksētā un mainīgā daļa. Atļautos ieņēmumus no minētajiem pakalpojumiem nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$AI_{SSO} = AI_{mainīgā} + AI_{fiksētā},$$

kur

$AI_{mainīgā}$ – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu mainīgās daļas [EUR];

$AI_{fiksētā}$ – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksētās daļas [EUR].

44. Atļautos ieņēmumus no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu mainīgās daļas nosaka šādi:

$$AI_{mainīgā} = AI_{mainīgā\ 6-20\ kV\ kopn} + AI_{mainīgā\ 6-20\ kV\ līn} + AI_{mainīgā\ 0,4\ kV\ kopn} + AI_{mainīgā\ 0,4\ kV\ līn},$$

kur

$AI_{mainīgā}$ (6-20kV kopn, 6-20kV līn, 0,4kV kopn, 0,4kV līn) – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas, ko sniedz 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēs, 6-20 kV sadales punktos, 6-20kV līnijās, 6-20/0,4 kV transformatoru punktos un 0,4 kV līnijās tarifa mainīgās daļas [EUR].

45. Atļautos ieņēmumus no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksētās daļas nosaka šādi:

$$AI_{fiksētā} = AI_{fiksētā\ 6-20\ kV\ kopn} + AI_{fiksētā\ 6-20\ kV\ līn} + AI_{fiksētā\ 0,4\ kV\ kopn} + AI_{fiksētā\ 0,4\ kV\ līn},$$

kur

$AI_{fiksētā}$ (6-20kV kopn, 6-20kV līn, 0,4kV kopn, 0,4kV līn) – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas, ko sniedz 110/6-20kV transformatoru 6-20kV kopnēs, 6-20 kV sadales punktos, 6-20kV līnijās, 6-20/0,4 kV transformatoru punktos un 0,4 kV līnijās tarifa fiksētās daļas [EUR].

46. Sadales sistēmas operatoram, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm nosaka saskaņā ar šīs metodikas 47. līdž 49.punktā minēto. Ja sadales sistēmas operatora sistēmā atļautās ražošanas jauda ir vismaz trīs procenti no visas atļautās jaudas, sadales sistēmas operators atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm var noteikt saskaņā ar šīs metodikas 47. līdž 49.punktā minēto.

47. Sadales sistēmas operatora atļautos ieņēmumus nosaka vienādā apmērā ar izmaksām, kas attiecināmas uz regulatīvo periodu un iekļaujamās tarifu aprēķinā. Atļautos ieņēmumus sadales sistēmas operators atgūst, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus par tarifiem, ko veido fiksētā un mainīgā daļa. Atļautos ieņēmumus no minētajiem pakalpojumiem nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$A_{ISSO} = A_{mainīgā} + A_{fiksētā}$$

48. Atļauto ieņēmumu daļu, kuru atgūst no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu mainīgās daļas, nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$A_{mainīgā} = \frac{I_{tehn\ proc} + I_{PSO\ mainīgās} + I_{sad\ mainīgās}}{I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod}} \times (I_{SSO\ ef} + I_{kor})$$

49. Atļauto ieņēmumu daļu, kuru atgūst no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksētās daļas, nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$A_{fiksētā} = I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod} - \frac{I_{tehn\ proc} + I_{PSO\ mainīgās} + I_{sad\ mainīgās}}{I_{kap} + I_{ekspl} + I_{nod}} \times (I_{SSO\ ef} + I_{kor})$$

50. Atļauto ieņēmumu daļu, kas atkarīga no sadales sistēmas pakalpojumu mainīgajām izmaksām, pa sprieguma pakāpēm nosaka:

50.1. pārvades citu sadales sistēmas operatoru sistēmas pakalpojumu izmaksas sadalot proporcionāli sadalītās elektroenerģijas daudzumam pa sprieguma pakāpēm;

50.2. elektroenerģijas zudumus sadalot pēc tehnisko sadales sistēmas elektroenerģijas zudumu īpatsvara sprieguma pakāpēs.

51. Atļauto ieņēmumu daļu, kuru atgūst no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksētās daļas pa sprieguma pakāpēm, nosaka proporcionāli atļautajai jaudai katrā sprieguma pakāpē.

52. Attiecinot atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm, sadales sistēmas operators var izmantot izmaksu virzītājus, kas atšķiras no 50. un 51.punktā minētajiem, tos pamatojot, iesniedzot tarifu projektu.

53. Tarifu perioda plānoto ieņēmumu daļu, kas tiek attiecināta uz sadales sistēmas pakalpojumu tarifu mainīgo daļu, aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$PI_{mainīgā} = \left(\frac{A_{mainīgā}}{M_{\text{reg}}} \times M_{\text{TP}} \right) - \frac{A_{mainīgā}}{A_{ISSO}} \times I_{\text{p}} ,$$

kur

$PI_{mainīgā}$ – tarifu periodā plānotie ieņēmumi, kas atgūstami no sadales sistēmas pakalpojumu tarifa mainīgās daļas [EUR];

$Mēn_{reg}$ – mēnešu skaits regulatīvajā periodā;

$Mēn_{TP}$ – mēnešu skaits konkrētajā tarifu periodā;

I_{tp} – uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa [EUR].

54. Tarifu periodā plānoto ieņēmumu daļu, kas tiek attiecināta uz sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksēto daļu, nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$PI_{fiksētā} = \left(\frac{AI_{fiksētā}}{Mēn_{reg}} \times Mēn_{TP} \right) - \frac{AI_{fiksētā}}{AI_{SSO}} \times I_{tp},$$

kur

$PI_{fiksētā}$ – tarifu periodā plānotie ieņēmumi, kas izriet no sadales sistēmas pakalpojumu tarifu fiksētās daļas [EUR].

55. Ja sadales sistēmas operators konstatējis būtiskas izmaiņas elektroenerģijas patēriņa vai saražotās elektroenerģijas daudzumā pa diferencēto tarifu veidiem, sadales sistēmas operatoram ir tiesības pārskatīt sadales sistēmas pakalpojumu tarifus starp tarifu periodiem. Sadales sistēmas operators iesniedz regulatoram jauno diferencēto tarifu struktūru ne vēlāk kā trīs mēnešus pirms šīs metodikas [62.punktā](#) noteiktās atļaujas izmantošanas, nosakot diferencētos tarifus nākamajam tarifu periodam. Pirms jaunās diferencēto tarifu struktūras iesniegšanas sadales sistēmas operators veic minētās tarifu struktūras publisko konsultāciju.

5. Tarifu noteikšanas procedūra

5.1. Tarifu projekta izstrādāšana un iesniegšana

56. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā piecus mēnešus pirms regulatīvā perioda beigām rakstveidā un elektroniskā formā iesniedz regulatoram tarifu projektu nākamajam regulatīvajam periodam. Tarifu projektu izstrādā saskaņā ar šo metodiku, nosakot izmaksas attiecībā uz sadales sistēmas pakalpojumiem. Kopā ar tarifu projektu sadales sistēmas operators iesniedz tarifu projektā minēto tarifu veidojošo izmaksu pamatojumu un minēto izmaksu pamatojošos dokumentus saskaņā ar regulatora noteikumiem par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu. Tarifu projekts ietver:

56.1. diferencēto tarifu aprēķinu lietotāju grupām atkarībā no pieslēguma vietas sadales sistēmai pa sprieguma pakāpēm un to pamatojošās izmaksas;

56.2. diferencētos tarifus, kurus sadales sistēmas operators aprēķina tā, lai atbilstoši tiem aprēķinātā plānoto ieņēmumu kopsumma par laika periodu, kuram aprēķināts tarifu projekts, nepārsniedz attiecīgo sprieguma pakāpju plānotos kopējos ieņēmumus. Tarifus var diferencēt atkarībā no diennakts laika, nedēļas dienas un citiem rādītājiem, lai sekmētu efektīvāku sadales sistēmas izmantošanu.

57. Sadales sistēmas operators var iesniegt regulatoram pamatotu pieprasījumu atļaut pašam noteikt tarifus saskaņā ar šo metodiku.

5.2. Tarifu projekta un operatora noteikto diferencēto tarifu izvērtēšana

58. Tarifu projektu regulators izvērtē likumā "[Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem](#)" noteiktajos termiņos un kārtībā.

59. Regulators, izvērtējot tarifu projekta veidojošo izmaksu pamatojumu, apstiprina vai noraida diferencētos tarifus, vai uzdod sadales sistēmas operatoram veikt diferencēto tarifu pārreķinu, vai groza tarifu projektu, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifu projekta

Komentēja [ST6]: Redakcionāls piedāvājums, jo pēc būtības metodika neietver kārtību par to, kādā veidā organizējama regulatīvā rēķina rezultātā korigētā tarifa ieviešana. Atbilstoši nodaļu virsrakstu nosaukumiem, nosacījumi attiecas uz jauna tarifu projekta iesniegšanu/publicēšanu.

izvērtēšanas procesā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā nesniedz regulatoram papildu informāciju par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu vai ja kāda no tarifus veidojošajām izmaksām ir ekonomiski nepamatota un regulators tarifu projekta izvērtēšanas laikā to var apliecināt citā tiesiskā ceļā.

60. Tarifu projekta izvērtēšanas laikā sadales sistēmas operators var iesniegt tarifu projekta labojumus un papildinājumus.

61. Noteiktie diferencētie tarifi ir spēkā, līdz stājas spēkā jauni noteiktie diferencētie tarifi.

62. Ja regulators ir devis atļauju atbilstoši [Elektroenerģijas tirgus likuma 20.panta](#) pirmajai daļai, sadales sistēmas operators pats nosaka diferencētos tarifus saskaņā ar šo metodiku, ievērojot turpmāk norādīto kārtību:

62.1. sadales sistēmas operators ne vēlāk kā 30 dienas pirms jauno diferencēto tarifu spēkā stāšanās dienas publicē diferencētos tarifus oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un informē regulatoru par diferencētajiem tarifiem;

62.2. vienlaikus sadales sistēmas operators iesniedz regulatoram diferencēto tarifu pamatojumu un informāciju par iepriekšējā perioda faktiskajām izmaksām, jauno diferencēto tarifu prognozētos datus, kā arī salīdzinājuma tabulas, kurās norādītas lietotāju struktūras izmaiņas, un citus dokumentus, kuri pamato jaunu diferencēto tarifu nepieciešamību;

62.3. regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas izvērtē iesniegto diferencēto tarifu atbilstību šai metodikai un iesniegto tarifu ekonomisko pamatojumu;

62.4. ja regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas nav pieņēmis lēmumu par iesniegto diferencēto tarifu neatbilstību šai metodikai vai nav noraidījis diferencēto tarifu ekonomisko pamatojumu, tad diferencētie tarifi stājas spēkā sadales sistēmas operatora noteiktajā laikā;

62.5. ja regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas pieņem lēmumu par iesniegto diferencēto tarifu neatbilstību šai metodikai vai noraida diferencēto tarifu ekonomisko pamatojumu, tad diferencētie tarifi nestājas spēkā sadales sistēmas operatora noteiktajā laikā. Pieņemto lēmumu regulators septiņu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta sadales sistēmas operatoram un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" paziņojumu par pieņemto lēmumu, kurā atsauc diferencēto tarifu spēkā stāšanos.

6. Noslēguma jautājumi

63. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2011.gada 15.decembra lēmumu Nr. [1/32](#) "Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika" (Latvijas Vēstnesis, 2011, 200.nr.).

64. Informāciju par otrā tarifu perioda regulatīvā rēķina atlikumu atbilstoši šīs metodikas [26.punktā](#) noteiktajam sadales sistēmas operators, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, iesniedz regulatoram ne vēlāk kā līdz 2022.gada 1.decembrim.

64.¹ Ar regulatora 2023.gada 22.maija lēmumu Nr.65 "Par akciju sabiedrības "Sadales tīkls" elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifiem" apstiprināto tarifu pirmais tarifu periods ir **seši mēneši**.

64.² Akciju sabiedrība "Sadales tīkls" līdz 2023.gada 10.novembrim iesniedz regulatoram informāciju par pirmā tarifu perioda regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu, kas noteikts atbilstoši šīs metodikas 26. un 27.punktam.

64.³ Akciju sabiedrībai "Sadales tīkls" saskaņā ar šīs metodikas 30.punktu paredzot noteikto plānoto ieņēmumu korekciju no 2024.gada 1.janvāra, ir tiesības veikt lietotājiem nodotā elektroenerģijas daudzuma un atļautās jaudas korekciju, iesniedzot regulatoram

Komentēja [ST7]: Ņemot vērā, ka tiek pārskatīts tarifa periods, tas maina tarifu periodu skaitu šajā regulatīvajā periodā. To būtiski ņemt vērā, jo 22.maija lēmums paredz 4 tarifu periodus, bet pēc izmaiņām būs 5 tarifu periodi.

Tā rezultātā noteikti šādi tarifu periodi:

1. no 2023.gada 1.jūlija līdz 2023.gada 31.decembrim;
2. no 2024.gada 1.janvāra līdz 2024.gada 31.decembrim;
3. no 2025.gada 1.janvāra līdz 2025.gada 31.decembrim;
4. no 2026.gada 1.janvāra līdz 2026.gada 31.decembrim;
5. no 2027.gada 1.janvāra līdz 2027.gada 31.decembrim;

Komentēja [ST8]: Metodikas 4.punkts nosaka, ka tarifu periods ir viens gads, bet Regulators var lemt par tā **pagarināšanu**.

Komentārs tika izvērtēšanai, gadījumā, punkti par tarifu periodiem pārceļas uz kādu citu atsevišķu Regulatora lēmumu:

Vai nebūtu nepieciešamas izmaiņas metodikas 4.punktā, kas paredz arī iespēju pieņemt lēmumu par tarifu perioda saīsināšanu?

precizētu elektroenerģijas daudzuma un atļautās jaudas prognozi un pamatojošo informāciju līdz 2023.gada 27.novembrim.

64.⁴ Akciju sabiedrībai "Sadales tīkls" saskaņā ar šīs metodikas 55.punktu ir tiesības veikt izmaiņas diferencēto tarifu struktūrā no 2024.gada 1.janvāra, iesniedzot regulatoram jauno diferencēto tarifu struktūru ne vēlāk kā līdz 2023.gada 27.novembrim. Pirms jaunās diferencēto tarifu struktūras iesniegšanas akciju sabiedrība "Sadales tīkls" veic minētās tarifu struktūras publisko konsultāciju.

65. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
padomes priekšsēdētāja A. Ozola

Komentēja [ST9]: AS "Sadales tīkls" nav plānojusi īstenot tarifu struktūras izmaiņu, attiecīgi šis punkta dotās tiesības visticamāk netiks izmantotas.